

KOMPENDIUM SZKOLEŃ REALIZOWANYCH PRZEZ LGD STOWARZYSZENIE „DZIEDZICTWO I ROZWÓJ”
w ramach projektu:

Multimedialne Centrum Edukacji Lokalnej

Wstęp

Cel projektu: Promocja działań edukacyjnych na obszarach wiejskich pozwalających zdobyć lub rozwinąć umiejętności zawodowe i intelektualne mieszkańców, rozwijać pasje i zainteresowania, promować dorobek kulturowy obszaru.

Celem projektu jest również zwiększenie potencjału edukacyjnego obszarów wiejskich poprzez podnoszenie jakości i dostępności kształcenia dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

Do zadań projektu należy ułatwienie indywidualnego dostępu na narzędzi pozwalających na podnoszenie kompetencji i rozwój zainteresowań, a także wspieranie integracji mieszkańców obszarów wiejskich z różnych województw w Polsce.

Grupa docelowa:

- Społeczność lokalna, lokalni liderzy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, gospodarstwa agroturystyczne i ekologiczne, rodziny rolników, osoby bezrobotne, jednostki kultury, parafie, mieszkańcy obszarów LGD bez względu na wiek, dzieci i młodzież wiejska

SPIS TREŚCI

■ KGW POMYSŁEM NA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ SPOŁECZNĄ	1
■ NOWE UMIEJĘTNOŚCI - NOWE SZANSE – kurs z zakresu podstaw obsługi komputera oraz Internetu.	21
■ OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO W TURYSTYCE WIEJSKIEJ	38

SZKOLENIE 1:

KGW POMYSŁEM NA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ SPOŁECZNĄ

OPRACOWANIE: Marcin Orłowski

1. Akty prawne związane z ekonomia społeczną

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

2. OGÓLNE INFORMACJE, DEFINICJE DOTYCZĄCE EKONOMII SPOŁECZNEJ I PRZEDSIĘBIORSTWA SPOŁECZNEGO.

Pojęcie ekonomii społecznej - zwanej też gospodarką społeczną lub ekonomią solidarną jest charakteryzowane i definiowane w różnych aspektach. Istnieje definiowanie poprzez wskazywanie na specyficzne dla niej formy prawno-organizacyjne (podejście prawno-instytucjonalne). Istnieje również definiowanie poprzez rozpoznanie wspólnych zasad charakteryzujących różne podmioty uczestniczące w ekonomii społecznej (podejście normatywne).

Za takie zasady, wyróżniające podmioty ekonomii społecznej, Jacques Defourny i Patrick Develtere uznali:

- nadrzędność świadczenia usług dla członków lub wspólnoty względem zysku,
- autonomiczne zarządzanie,
- demokratyczny proces decyzyjny,
- prymat ludzi i pracy w stosunku do kapitału przy podziale dochodu.

Przedsiębiorczość - gotowość i zdolność podejmowania i rozwiązywania, w sposób twórczy i nowatorski nowych problemów, umiejętność wykorzystywania pojawiających się szans i okazji oraz elastyczne przystosowanie się do zmieniających się warunków funkcjonowania na rynku. W ujęciu przedmiotowym jest to aktywne działanie w sferze gospodarczej, np. prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Cechy charakterystyczne przedsiębiorczości

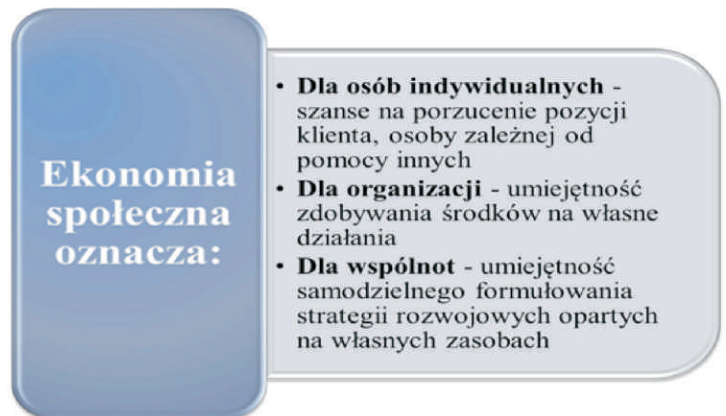
Ekspansywność - dążenie do dorównania najsilniejszym i najlepszym. Wyznaczanie sobie ambitnych celów dla osiągnięcia większych efektów.

Innowacyjność - wprowadzanie i ciągłe poszukiwanie wszelkich twórczych ulepszeń.

Ekonomia Społeczna i przedsiębiorczość społeczna to:

- Nowe narzędzie rozwoju lokalnego.
- Pomost pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym.
- Działalność sektora Ekonomii Społecznej nakierowana jest na wspieranie i rozwój społeczności lokalnej.

Kluczowa zasada ekonomii społecznej to prymat działania na rzecz ludzi (członków, podopiecznych) nad maksymalizacją zysku.

Oznacza to, że dla jednostek ekonomii społecznej istotne znaczenie – obok celu gospodarczego – ma przede wszystkim misja społeczna.

Ekonomia społeczna oparta jest na wartościach takich jak:

- solidarność,
- partycypacja,
- samorządność,

Tabela 1. Znaczenie ekonomii społecznej

Dla osób indywidualnych	- szansa na porzucenie pozycji klienta, - szansa na porzucenie pozycji osoby zależnej od pomocy innych, - szanse na stanie się samodzielną jednostką zdolną do zadbania o los swój i swoich najbliższych, - dokonywanie samodzielnego wyborów dotyczących własnego losu.
Dla organizacji	- zdobywanie środków na własne działania – odchodzenie od postawy „wyciągniętej ręki”, - szansa na bycie suwerennym podmiotem, zdolnym do podejmowania działań w sferze publicznej zgodnych z misją i decyzją członków oraz założycieli organizacji.
Dla wspólnot	- umiejętność samodzielnego formułowania strategii rozwojowych opartych na własnych zasobach, realizujących prawdziwą samorządność i zabiegających o dobrobyt osób

Przedsiębiorstwo społeczne (zwane też czasem przedsiębiorstwem ekonomii społecznej- PES) to forma aktywności społeczno-gospodarczej. PES może być:

- organizacja pozarządowa,
- spółdzielnia socjalna czy spółka handlowa, która nie jest nastawiona na zysk.

Najbardziej popularna i często stosowana w odniesieniu do przedsiębiorstwa społecznego jest definicja europejskiej sieci badawczej EMES (European Research Network).

Według niej za przedsiębiorstwo społeczne uznaje się działalność o głównie społecznych celach, której zyski w założeniu są reinwestowane w jej cele lub we wspólnotę, a nie w celu maksymalizacji zysku lub zwiększenia dochodu udziałowców czy też właścicieli.

Tabela. Kryteria społeczne i kryteria ekonomiczne określone przez EMES.

KRYTERIA EKONOMICZNE:	KRYTERIA SPOŁECZNE:
prowadzenie działalności w sposób ciągły, regularny, w oparciu o instrumenty ekonomiczne;	orientacja na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia;
istnienie minimalnego personelu płatnego,	oddolny, obywatelski charakter inicjatywy;
ponoszenie znaczącego ryzyka ekonomicznego w prowadzeniu działalności	Specyficzny- możliwie demokratyczny system zarządzania;
wysoki stopień autonomii działania	możliwie wspólnotowy charakter działania; ograniczona dystrybucja zysków.
niezależność, suwerenność instytucji w stosunku do instytucji publicznych;	działalność ukierunkowana na wspieranie i rozwój społeczności lokalnej oraz promowania odpowiedzialności społecznej na szczeblu lokalnym
mogą bazować w swojej działalności zarówno na zasobach finansowych, jak i pozafinansowych oraz opierać swoją działalność na pracy płatnej i społecznej.	jest wynikiem kolektywnych wysiłków angażujących obywateli należących do danej wspólnoty lub grupy, którą łączą wspólne potrzeby lub cele

Schemat. Najczęściej określone kryteria społeczne oraz kryteria ekonomiczne.

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne?

Działalność ta może mieć na celu jedynie zawodową reintegrację osób bezrobotnych, niepełnosprawnych bądź zagrożonych wykluczeniem lub być prowadzona w zakresie usług użyteczności społecznej (m.in. pomocy społecznej, asysty dla osób starszych i niepełnosprawnych).

W przypadku przedsiębiorstwa zajmującego się reintegracją zawodową i społeczną w projekcie ustawy został określony minimalny poziom zatrudnienia osób podlegających reintegracji. Osoby te stanowią mają nie mniej niż 50% pracowników tego przedsiębiorstwa lub, jeśli są zaliczone do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności – nie najmniej niż 30% pracowników.

Założycielem przedsiębiorstwa będą mogły być tak jak dotychczas organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą. Przedsiębiorstwo takie będzie mogło być założone również przez spółki, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne oraz europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych.

Cechy przedsiębiorczości społecznej

Przedsiębiorstwa społeczne to podmioty gospodarcze

działające pod różnymi markami i formami prawnymi, jak fundacje i stowarzyszenia, Zakłady Aktywizacji Zawodowej, spółdzielnie socjalne i spółdzielnie pracy,

spółki non-profit i te należące do organizacji pozarządowych.

Przedsiębiorstwa społeczne przeznaczają swoje zyski na cele społeczne. Jako podmioty gospodarcze, powinny przynosić dochód. Lecz jako podmioty gospodarcze działające w celach społecznych, nie koncentrują się na maksymalizacji zysku dla udziałowców, lecz na

realizowaniu swojej misji społecznej, poprzez dostarczanie swoim klientom lepszej jakości produktu lub usług. Często działają w ważnych społecznie niszach, które nie są wystarczająco opłacalne dla sektora biznesu.

3. ETAPY PRZYGOTOWAWCZE DO ZAŁOŻENIA DZIAŁALNOŚCI

Najczęstszymi formami prawnymi ekonomii społecznej są organizacje pozarządowe, spółdzielnie, w tym spółdzielnie socjalne, kluby i centra integracji społecznej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Podstawowymi formami działania organizacji pozarządowych są stowarzyszenia i fundacje.

Cechy wspólne wszystkich podmiotów ekonomii społecznej:

a) pierwszeństwo celów indywidualnych i społecznych ponad zyskiem,

- b) otwarte i dobrowolne członkostwo,
- c) demokratyczna kontrola członków,
- d) połączenie potrzeb członków/użytkowników i/lub potrzeb ogólnych,
- e) obrona i realizacja wartości solidarności i odpowiedzialności,
- f) autonomiczne zarządzanie i niezależność od władz publicznych,
- g) przeznaczanie wypracowanego zysku do realizacji celów stabilnego rozwoju, realizacji usług dla członków lub usług ogólnych.

4. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Fundacja - organizacja powołana do celów społecznie lub gospodarczo użytecznych. Fundacja jest fundowana przez fundatora, którym może być osoba fizyczna lub prawna. Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji jej celów. Środki uzyskane z działalności gospodarczej powinny być przeznaczone na działalność statutową. Działalność fundacji reguluje ustawa z 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.

Stowarzyszenie to dobrowolne, samorządne i trwałe zrzeszenie tworzone w celach niezarobkowych, opierające swoją działalność na pracy społecznej członków. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach z zastrzeżeniem, że dochód z tej działalności będzie przeznaczony na cele statutowe, nie będzie przeznaczony do podziału między jego członków. Kwestie działalności stowarzyszeń reguluje ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 r.

Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Spółdzielnia może również

prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska. Największe znaczenie z punktu widzenia ekonomii społecznej mają następujące typy spółdzielni:

- a) **Spółdzielnia pracy** - przedmiotem gospodarczej działalności jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków. Osobista praca członków spółdzielni jest niezbędna dla realizacji celu gospodarczego każdej spółdzielni pracy, dlatego też spółdzielnia i wszyscy jej członkowie mają obowiązek nawiązywania stosunku pracy i pozostawania w nim (spółdzielnia inwalidów, niewidomych, której przedmiotem działalności jest zawodowa i społeczna rehabilitacja inwalidów i niewidomych).
- b) **Spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych** - cechują się wysokim wskaźnikiem zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Spółdzielnie inwalidów zatrudniają osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym i umiarkowanym. Kładą duży nacisk na rehabilitację zawodową. W spółdzielniach tych znajdują zatrudnienie osoby niepełnosprawne z tzw. schorzeniami specjalnymi. Spółdzielnie inwalidów

cechują się wysokim poziomem zabezpieczeń socjalnych i bogatym wachlarzem form pomocy z zakładowego funduszu rehabilitacji. Z tego funduszu finansowana najczęściej jest opieka medyczna, przychodnia rehabilitacyjna, sprzęt rehabilitacyjny, lekarstwa i inne.

c) **Spółdzielnia socjalna** - szczególny rodzaj spółdzielni pracy. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków. Spółdzielnia socjalna działa na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej jej członków, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych. Spółdzielnię socjalną mogą założyć: osoby bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne, uzależnione od alkoholu, narkotyków, chore psychicznie, zwalniane z zakładów karnych, uchodźcy. Założycielami spółdzielni socjalnej mogą być także organizacje pozarządowe oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Centrum integracji społecznej (CIS)

Instytucja realizująca integrację społeczną i zawodową osób wykluczonych społecznie, które znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestniczenie w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym. Uczestnikami zajęć mogą być:

- osoby bezdomne,
- uzależnione od alkoholu lub narkotyków,
- osoby chore psychicznie,
- długotrwale bezrobotne,
- opuszczające zakłady karne,
- uchodźcy,
- osoby niepełnosprawne.

CIS-y mogą być tworzone przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz organizacje pozarządowe, realizująca reintegrację zawodową i społeczną poprzez prowadzenie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym programów edukacyjnych, obejmujących m.in. nabywanie umiejętności zawodowych, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych oraz nabywanie innych umiejętności niezbędnych do codziennego życia.

W grupie beneficjentów CIS są te same grupy osób, które mogą założyć spółdzielnię socjalną. Działalność CIS reguluje ustawa z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu

socjalnym.

Klub Integracji Społecznej (KIS)

To jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. KIS zostaje powołany przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizacja pozarządowa. Działalność KIS reguluje ustawa z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Zakład aktywności zawodowej (ZAZ)

Podmiot, w którym co najmniej 70% zatrudnionych to osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub wskazane grupy osób ze stopniem umiarkowanym. ZAZ zapewnia zatrudnionym osobom niepełnosprawnym specjalistyczną opiekę medyczną oraz usługi rehabilitacyjne. Obok aktywizacji zawodowej jego celem jest przygotowanie do życia w otwartym środowisku. ZAZ-y mogą być tworzone przez organizacje pozarządowe, samorządy gminne i powiatowe, nie są samodzielnymi formami prawnymi, a jedynie organizacyjnie i finansowo wydzielonymi jednostkami, które uzyskują status zakładu aktywności zawodowej. O utworzenie ZAZ-u ubiegać się mogą jednostki i organizacje wymienione w ustawie, których statutowym zadaniem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. ZAZ może prowadzić działalność gospodarczą.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (Tuw)

Towarzystwo ubezpieczeniowe, ubezpieczające swoich członków na zasadzie wzajemności. Tuw zyski z działalności przeznacza na obniżenie kosztów ubezpieczenia swoich członków w zamian za składki pokrywające jedynie wypłacone świadczenia oraz koszty działalności. Zawiązana w ramach Tuw grupa ubezpieczających połączona jest wspólnotą interesów jej członków ubezpiecza swoich członków na zasadzie wzajemności, przy czym Tuw nie jest nastawiony na zysk, a swoim członkom oferuje tanią ochronę ubezpieczeniową w zamian za składki pokrywające jedynie wypłacone świadczenia oraz koszty działalności.

Zawiązana w ramach T UW grupa ubezpieczających połączona jest wspólnotą interesów jej członków. Działalność T UW reguluje ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.

Poniższa tabela pokazuje liczbę różnych podmiotów ekonomii społecznej w Polsce. Największą grupą są organizacje pozarządowe, dość silną reprezentację mają również spółdzielnie. Pozostałe podmioty nie są tak liczne, co przypisać należy faktowi, że jako podmioty prawne wyodrębnione zostały w przeciągu ostatnich kilku lat.

FORMA PRAWNA	LICZBA
Organizacje pozarządowe (fundacje i stowarzyszenia)	OK. 16 000
Spółdzielnie	12 000OK.
Spółdzielnie socjalne	3500K.
Centra Integracji Społecznej (CIS)	700K.
Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ)	60
Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych (T UW)	9

Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych (T UW)⁹Źródło: <http://www.ngo.pl>, <http://www.ozrss.pl>

5. FUNDACJA

Definicja, zakładanie

Fundację definiuje się jako kapitał przeznaczony na określony cel. Cel fundacji musi być społecznie lub gospodarczo użyteczny, taki jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami. Fundacja posiada osobowość prawną. Fundację może założyć osoba fizyczna lub prawna (niezależnie od tego, czy ma cele społeczne czy zarobkowe). Procedura tworzenia i rejestracji fundacji jest stosunkowo prosta i wymaga złożenia przed notariuszem oświadczenia o utworzeniu fundacji, przyjęcia przez fundatorów statutu i złożenia wniosku o rejestrację fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego. Przez rejestrację Fundacja zyskuje osobowość prawną.

Kapitał założycielski

Przepisy nie określają minimalnego kapitału założycielskiego, ale w praktyce przyjmuje się, że fundacja nieprowadząca działalności gospodarczej powinna mieć kapitał założycielski w wysokości co najmniej 1000 zł, a fundacja prowadząca działalność gospodarczą co najmniej 2500 zł (przy czym wartość środków przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być niższa niż 1000 zł).

Organy władzy, pracownicy

Jedynym obligatoryjnym organem fundacji jest zarząd. Natomiast tworzenie innych organów, takich jak kolegium fundatorów czy rada fundacji, zależy od woli fundatora wyrażonej w przyjętym statucie fundacji. Zakres kompetencji poszczególnych organów fundacji oraz sposób podejmowania decyzji musi być określony w statucie, ale ustawodawca pozostawia fundatorom

swobodę w tworzeniu rozwiązań dopasowanych do specyfiki konkretnej fundacji. Fundacja może mieć pracowników zarówno zajmujących się sprawami administracyjnymi, jak i realizujących działania statutowe. Pracownikami mogą być fundatorzy, członkowie władz, ale również osoby spoza władz fundacji.

Warunki prowadzenia działalności gospodarczej

Niezależnie od tego, czy fundacja ma status organizacji pożytku publicznego czy nie, może prowadzić działalność gospodarczą pod następującymi warunkami – prowadzenie działalności gospodarczej musi być przewidziane w statucie, na tę działalność muszą być przeznaczone środki majątkowe w wysokości co najmniej 1000 zł, fundacja musi zarejestrować się w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Krajowy Rejestr Sądowy oraz działalność gospodarcza musi mieć charakter pomocniczy wobec działalności głównej - statutowej. Innymi słowy działalność gospodarcza nie może być celem fundacji, a środkiem do realizacji celów statutowych. Fundacja może również tworzyć spółki kapitałowe, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, zakłady aktywności zawodowej, centra integracji społecznej, może tworzyć i przystępować do związków (federacji) organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych i spółdzielni osób prawnych.

Majątek, dochód

Majątek przekazany fundacji musi być wykorzystany na realizację działań statutowych i nie ma możliwości powrotu kapitału założycielskiego do fundatorów. W przypadku likwidacji fundacji, jej majątek może zostać przekazany innej organizacji o zbliżonych celach. W odróżnieniu od stowarzyszeń prawo nie nakazuje

przeznaczania całości dochodów z działalności gospodarczej fundacji na jej działalność statutową. Można z tego wnioskować, że po opodatkowaniu zyski z działalności gospodarczej fundacji mogą zostać przekazane na dowolny cel, z zastrzeżeniem, iż musi to być cel zgodny z postanowieniami statutu.

Dochody fundacji przeznaczone na działalność statutową są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych, jeśli celem statutowym organizacji jest działalność naukowa, oświatowa, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego – w części przeznaczonej na te cele.

Odpowiedzialność

Jak w przypadku wszystkich osób prawnych, obowiązuje zasada, że fundacja odpowiada za swoje zobowiązania wyłącznie całym swoim majątkiem. Przepisy mogą wprowadzać wyjątki od powyższej zasady (wymienić tu należy osobistą odpowiedzialność członków zarządu za zaległości podatkowe i składki z tytułu ubezpieczeń społecznych). Przepisy wprowadzają zaostrzoną odpowiedzialność dla członków władz organizacji o statusie pożytku publicznego – są oni zobowiązani do dołożenia należytej staranności przy wywiązywaniu się ze swoich obowiązków oraz odpowiadają za szkody wyrządzone tej organizacji swoim działaniem.

Działalność pożytku publicznego

Fundacje mogą prowadzić działalność pożytku publicznego i korzystać ze środków publicznych (uczestnicząc w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych). Fundacje mogą też korzystać z pracy wolontariuszy (z wyjątkiem działań fundacji związanych z działalnością gospodarczą) i ubiegać się o status organizacji pożytku publicznego. Fundacje, którym sąd przyznał taki status, mogą otrzymywać 1% z podatku przekazywanego przez podatników.

Jeśli fundacja ma status organizacji pożytku publicznego, to w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego przysługuje jej także zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej, opłat sądowych. Fundacja taka może też (na zasadach określonych w odrębnych przepisach) nabywać na szczególnych warunkach prawo użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Nadzór, sprawozdawczość

Fundacje zobowiązane są do prowadzenia pełnej księgowości. Nadzór nad fundacjami pełni właściwy minister (wskazany w statucie). Natomiast uprawnienia kontrolne przysługują instytucjom publicznym, które przekazały danej organizacji dotacje, a w przypadku wszystkich dotacji ze środków publicznych – Naczelnej Izbie Kontroli. Jeśli fundacja posiada status organizacji pożytku publicznego – nadzór nad nią pełni również Minister Pracy i Polityki Społecznej. Raz w roku każda fundacja składa sprawozdanie z działalności do właściwego ministra oraz przesyła sprawozdanie wraz z formularzem CIT-8 do urzędu skarbowego. Jeśli ma status organizacji pożytku publicznego dodatkowo składa roczne sprawozdanie finansowe i merytoryczne również Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, oraz podaje je do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, a jeśli prowadzi działalność gospodarczą przesyła sprawozdanie finansowe do Krajowego Rejestru Sądowego.

Likwidacja

Fundacja może ulec likwidacji tylko w dwóch przypadkach – gdy został zrealizowany cel statutowy albo gdy wyczerpały się środki przeznaczone na jej działalność. W statucie każdej fundacji powinna znajdować się informacja, który z organów podejmuje decyzję o likwidacji. Pozostały majątek nie może wrócić do fundatorów i może zostać przekazany innej organizacji pozarządowej o zbliżonych celach.

Jak założyć fundację?

Fundacja – forma prawna organizacji pozarządowej, której istotnym substratem jest kapitał przeznaczony na określony cel oraz statut zawierający reguły dysponowania tym kapitałem. Fundacje są po stowarzyszeniach w Polsce drugą co do popularności formą prawną wśród organizacji pozarządowych. W Polsce nie jest prawnie dopuszczona forma fundacji w prawdziwych, to znaczy fundacji interesu prywatnego, potocznie zwanych fundacjami rodzowymi lub rodzinnymi. Fundacja zarządza majątkiem, który posiada, oraz ewentualnie go powiększa. Statut może przewidywać kumulowanie zysków fundacji aż do osiągnięcia określonej wartości lub poziomu pozwalającego na wypłatę beneficjentom świadczeń o określonej wysokości. Według polskiego prawa Fundacja jest zakładem (osobą prawną typu zakładowego), a więc - w odróżnieniu od np.

stowarzyszeń, związków zawodowych, partii, samorządów zawodowych i innych korporacji - nie ma członków (jest bezosobowa). Jest przez to bardziej niezależna niż korporacja od osób fizycznych, o celu, majątku, zasadach działania decyduje jej twórca.

Fundacja zarejestrowana w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) to jedna z form prowadzenia działalności społecznej. Aby powstała fundacja konieczny jest fundator, który przeznaczając pewien majątek na publicznie użyteczny cel. Fundator określa też majątek przeznaczony na ten cel, czyli tzw. fundusz założycielski. To, jaki jest cel i wysokość majątku fundacji przeznaczanego na realizację tego celu są najważniejszymi warunkami związanymi z utworzeniem fundacji. Fundator może samodzielnie szczegółowo określić zasady działania i inwestowania fundacji albo pozostawić to do decyzji jej zarządu. Cel, dla którego możemy powołać fundację, powinien być społecznie lub gospodarczo użyteczny, zgodny z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej w szczególności takim jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami (art. 1). Wyrażenie „w szczególności” oznacza, że wymienione w ustawie, a przywołane wyżej cele, są podane jedynie dla przykładu. Oznacza to w praktyce, że fundacja może realizować dowolne cele charytatywne lub społeczne czy też gospodarczo użyteczne pod warunkiem jednak, że mają one charakter publiczny. Czasem może wydawać się, że cel dla którego chcielibyśmy powołać fundację, jest jak najbardziej użyteczny, np. pomoc finansowa w formie wieloletniego stypendium dla osieroconego dziecka. Jednak cel wyżej podany nie ma charakteru publicznego. Dlatego też ważne jest, aby określając zakres działań organizacji pamiętać, że fundacja nie powinna być tworzona w celu zaspokojenia prywatnego, osobistego dobra fundatora lub jakiegokolwiek innej osoby, lecz dla dobra ogólnego. Cechą charakterystyczną fundacji jest niedochodowość celu, dla którego została ona ustanowiona. Zgodnie z zapisami ustawy, fundator oprócz określenia celu fundacji, powinien przeznaczyć na rzecz fundacji, na realizację tego celu, pewien majątek. Na ten tzw. fundusz założycielski składać się mogą pieniądze, papiery wartościowe, rzeczy ruchome i nieruchomości oddane na własność fundacji. Majątek przeznaczony na realizację celu fundacji powinien umożliwić jej rozpoczęcie działań. Decyzję, co do wysokości funduszu założycielskiego podejmuje fundator.

Niezbędne dla powołania fundacji są:

1. Wola fundatora aby założyć fundację, wyrażona w tzw.

akcie fundacyjnym.

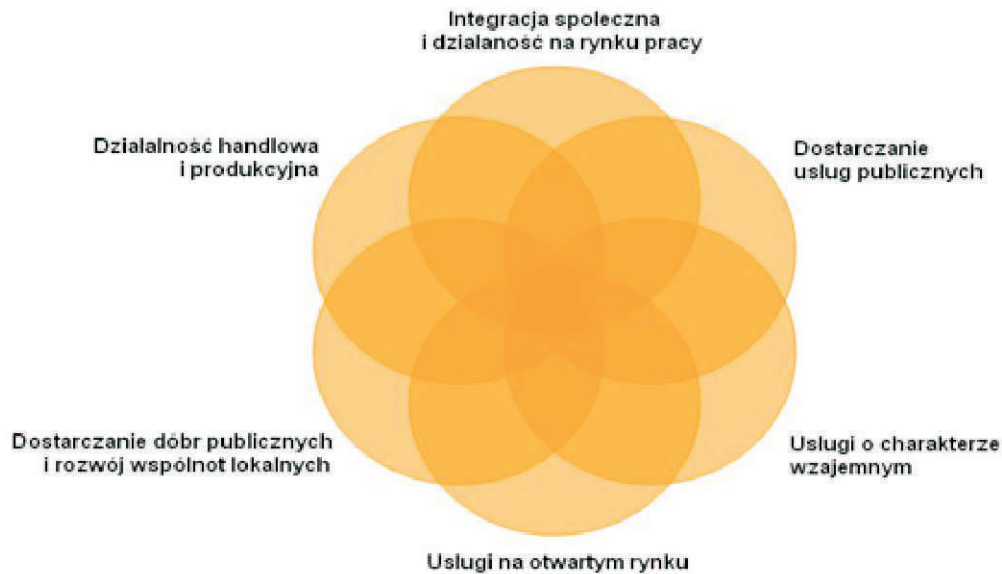
2. Opracowanie statutu, czyli dokumentu określającego organizację i sposób działania fundacji
3. Złożenie wniosku rejestrowego o wpisanie fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS)
4. Wpisanie fundacji do KRS.

Akt fundacyjny (założycielski) to oświadczenie woli zmierzające do ustanowienia fundacji, określające cel fundacji i majątek przeznaczony na realizację tego celu. Prawo wymaga, żeby oświadczenie miało formę aktu notarialnego, dlatego fundator składa je przed notariuszem (wyjątkiem jest sytuacja, kiedy ustanowienie fundacji następuje w testamencie – art. 3 ust. 1-3). Jeśli fundatora reprezentowałby pełnomocnik, to osoba ta musi mieć pełnomocnictwo ustanowione również w formie aktu notarialnego (art. 99 par. 1 k.c. w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy o fundacjach). Na złożenie wniosku o zarejestrowanie fundacji mamy 7 dni od daty podpisania aktu notarialnego, czyli od daty zaistnienia zdarzenia uzasadniającego wpis.

Formularze, które musimy wypełnić aby zarejestrować fundację:

- * KRS-W20 – formularz podstawowy, służący do zgłoszenia fundacji – jej nazwy, siedziby itd.
- * KRS-WK – formularz – załącznik służący do zgłoszenia osób wchodzących w skład zarządu oraz organu nadzorczego; jeden formularz
- * KRS-WK składamy, kiedy statut fundacji przewiduje powołanie jedynie organu uprawnionego do reprezentacji. Wypełniamy go wtedy tylko dla zarządu. Cytujemy za statutom sposob reprezentacji, czyli informację, kto podpisuje np. umowy. Oprócz tego zgłaszamy konkretne osoby wchodzące w skład zarządu z podaniem ich funkcji. Jeśli fundacja ma jeszcze organ nadzoru wewnętrznego, to składamy też drugi formularz KRS-WK zgłaszając osoby będące członkami tego organu, bez podawania ich funkcji (zależnie od treści statutu organ kontroli wewnętrznej może nosić nazwę np. rada fundacji, komisja rewizyjna)
- * KRS-WM – służy do zgłoszenia zakresu działalności gospodarczej i wpisania, tym samym, fundacji do rejestru przedsiębiorców – składamy go tylko wówczas, gdy fundacja w statucie ma zapisaną możliwość prowadzenia działalności gospodarczej i chce rozpocząć tę działalność od razu po zarejestrowaniu w rejestrze fundacji; jeśli fundacja ma zapisaną w statucie możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, ale chce tę działalność rozpocząć w późniejszym czasie, to tego formularza nie składa.

6. FUNKCJE PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ

Przedstawiona mapa jest próbą pokazania różnorodności funkcji i form prawnych PES.

Integracja społeczno-zawodowa

Jej głównym celem jest podniesienie szans na rynku pracy oraz zatrudnianie osób wykluczonych. Przykładem takich działań może być fundacja wspierająca osoby bezdomne, ofiary agresji i przemocy, matki samotnie wychowujące dzieci. Tworząc dla swoich podopiecznych miejsca pracy fundacja przyczynia się do integracji społecznej danej grupy osób i pomaga im przystosowywać się i rozwinąć w życiu społeczeństwa. Innym przykładem integracji społeczno-zawodowej jest (opisana wyżej) działalność zakładów aktywności zawodowej czy centrów integracji społecznej.

Dostarczanie usług użyteczności publicznej

Przedsiębiorstwa społeczne działają w bardzo wielu sektorach. Przede wszystkim jest to szeroko rozumiany sektor usług. Chodzi o usługi skierowane na otwarty rynek, usługi wzajemne, ale także usługi o charakterze publicznym. Mogą mieć bardzo różny charakter, ale przynajmniej dwie ich grupy (usługi społeczne oraz usługi techniczne) są szczególnie ważne dla przedsiębiorczości społecznej.

Usługi na otwartym rynku.

Usługi społeczne – należą do nich np.: usługi edukacyjne, takie jak prowadzenie przedszkola czy szkoły, ale także różne formy kształcenia ustawicznego oraz edukacji nieformalnej. Przedsiębiorstwa społeczne

mają też duży potencjał do działań w obszarze usług społecznych – są to zarówno te usługi, które nie stanowią konkurencji dla rynku (np. schroniska dla bezdomnych), ale i te, w których konkurencja taka się pojawia (zarówno w zabieganiu o środki publiczne jak i środki samych konsumentów), np. usługi opiekuńcze świadczone w domu oraz prowadzenie różnego rodzaju instytucji opiekuńczych. Pokrewne temu są działania w szeroko rozumianym obszarze służby zdrowia. Specyficzną grupę usług tworzą też działania na rynku usług pracy, tj. informacja, pośrednictwo, szkolenia, staże etc.

- usługi edukacyjne i socjalne
- działania w obszarze szeroko rozumianych usług społecznych
- usługi opiekuńcze świadczone w domu oraz prowadzenie różnego rodzaju instytucji
- działania w obszarze szeroko rozumianej służby

Usługi techniczne mogą dotyczyć np. utrzymywania zieleni miejskiej i innych prac porządkowych związanych z mieniem publicznym. Pokrewne temu są usługi związane ze zbieraniem odpadów, ich segregacją i utylizacją. Przedsiębiorstwa społeczne mogą też organizować usługi transportowe zarówno dla osób niepełnosprawnych jak i transport ogólnodostępny.

Usługi o charakterze wzajemnym

Są to wszelkie przedsięwzięcia działające w obszarze rynku i konkurencyjne właśnie ze względu na swój wzajemnościowy charakter. Zysk z działalności przeznaczany jest na obniżenie kosztów transakcyjnych. Dzięki temu może z nich korzystać więcej osób. Przykładem są ubezpieczenia wzajemne (towarzystwa

ubezpieczeń wzajemnych), usługi zdrowotno-opiekuńcze, spółdzielnie telefoniczne itp. Są to też alternatywne mechanizmy wymiany, np. tzw. banki czasu (czyli wzajemne dzielenie się kompetencjami i usługami w ramach grupy osób zrzeszonych w banku) albo systemy barterowe.

Usługi na otwartym rynku

Wśród tego rodzaju usług w szczególności wymienić trzeba: usługi budowlano-remontowe, stolarskie, ślusarskie, rękodzieła artystycznego, pralnicze, krawieckie, turystyczne, hotelarskie, gastronomiczne (np. catering), informatyczne, a także usługi w zakresie sprzątnięcia czy ochrony mienia oraz różne formy telepracy. Są to zarówno usługi adresowane do otwartego rynku (jak np. tradycyjne spółdzielnie), ale także działania przedsiębiorstw (w szczególności spółdzielni socjalnych), które w ramach świadczonych usług dają jednocześnie pracę „trudnozatrudnialnym” grupom osób.

Rozwój wspólnot lokalnych

Wszelkie działania w wymiarze lokalnym, które za cel wyznaczają sobie poprawę warunków życia, np. walka z biedą, zmniejszenie bezrobocia, często poprzez wykorzystanie wzmocnienie lokalnego potencjału.

Sektor przedsiębiorstw społecznych ma specjalne kompetencje w wytwarzaniu dóbr publicznych, czyli takich, z których korzystać mogą wszyscy - i nie muszą o nie konkurować. W szczególności dotyczy to działań w sferze ochrony środowiska, ochrony lokalnych tradycji, bezpieczeństwa publicznego, czyli obszarów, które mają olbrzymi wpływ na ogólną jakość życia mieszkańców. Przedsiębiorstwa społeczne mogą też okazać się przydatne w działaniach dotyczących szeroko rozumianej ochrony zabytków i dóbr kultury. Mogą zarówno dbać o utrzymanie zabytków, jak i same prowadzić różnego rodzaju instytucje kultury, np. teatr, muzeum, bibliotekę miejską. Ważnym elementem

ekonomii społecznej są też zadania w zakresie ekologii, i to w wielu obszarach - od działań na rzecz bioróżnorodności, rozwoju obszarów o ograniczonych możliwościach inwestycyjnych (obszary chronione), po poszukiwanie nowatorskich rozwiązań dotyczących m.in. odnawialnych źródeł energii.

Działalność handlowa i produkcyjna

Może dotyczyć dóbr wytwarzanych przez same przedsiębiorstwa społeczne, jak i pośrednictwa w sprzedaży dóbr wytworzonych przez innych, (np. towarów w ramach tzw. sprawiedliwego handlu) lub też towarów uzyskanych z różnego rodzaju darowizn krajowych lub zagranicznych, z których dochód przeznaczony jest na cele społeczne. Przedsiębiorstwa społeczne mogą też podejmować działalność produkcyjną. Teoretycznie może to dotyczyć każdej dziedziny (patrz: działania tradycyjnych spółdzielni produkcyjnych, rzemieślniczych, rolniczych itd.), ale szczególnie miejsce zajmują tu przedsiębiorstwa zatrudniające osoby mające kłopoty z samodzielnym odnalezieniem się na rynku pracy. W tym przypadku chodzi szczególnie o te rodzaje produkcji „pracochłonnej” i niekoniecznie technologicznie zaawansowanej, np. produkcja mebli, szycie i naprawa odzieży, produkcja różnych form rękodzieła (w szczególności artystycznego). Szczególną grupę stanowi także produkcja żywności – zwłaszcza żywności specyficznej, a zatem albo produktów regionalnych albo produkcji żywności ekologicznej, organicznej.

Jednak działalność gospodarcza podmiotów ekonomii społecznej i ich konkurencyjność na rynku nie wynika jedynie z możliwości otrzymywania dotacji, subwencji i ulg podatkowych. Atutem ekonomii społecznej jest obniżanie kosztów transakcyjnych, które dzięki wzajemnemu zaufaniu i współpracy pozwalają obniżyć koszty działalności gospodarczej, co stanowi dla przedsiębiorstw społecznych szansę stania się równoprawnymi podmiotami gry rynkowej.

7. PLUSY I MINUSY PROWADZENIA PES

Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego, realne potrzeby społeczności mogą być zaspokajane przez przedsiębiorstwo społeczne. Członkowie otrzymują pracę i wynagrodzenie, nabywają zdolności społeczne i zawodowe, uczą się sumiennego wykonywania obowiązków jak również nabierają poczucia bycia potrzebnymi przez co wzrasta poczucie ich własnej wartości. Pierwszym krokiem przy tworzeniu przedsiębiorstw społecznych jest diagnoza potrzeb,

które w danej społeczności nie są obecnie zaspokajane. Najlepszym rozwiązaniem jest znalezienie niszy rynkowej, w którą inne firmy istniejące już na rynku nie chcą inwestować.

Jeśli chodzi o źródła finansowania różnego to możemy określić podział na środki zwrotne (np. kredyt) i bezzwrotne (np. dotacja). Inny podział to grupowanie według pochodzenia zasobu finansowego -

a mianowicie o środkach finansowych z rynku komercyjnego oraz o wsparciu finansowym z zasobów nierynkowych.

Do źródeł komercyjnych należą:

Sprzedaż produktów i usług – możliwość utrzymania inicjatywy dzięki działalności produkcyjnej, handlowej lub usługowej pojawia się dopiero w chwili osiągnięcia pewnej stabilności finansowej. Poza tym dochody z działalności nie zawsze pozwalają na zgromadzenie dostatecznych środków koniecznych np. dla dokonania inwestycji rozwojowych.

Kredyty – udzielane są na podstawie oceny finansowej przedsięwzięcia. Zwrot kredytu jest rozłożony na różne okresy. Raty zwrotne kredytu obciążone są odsetkami, których wysokość zależy od charakteru instytucji udzielającej kredytu. Dla udzielonego kredytu instytucje finansowe wymagają zabezpieczenia w postaci np.

obciążenia hipoteki, weksli.

Inwestycje kapitałowe – to rzadko spotykana forma finansowania komercyjnego inicjatyw z zakresu przedsiębiorczości społecznej. Polega ona na inwestycji w firmę (np. za pomocą wykupienia udziałów) z nadzieją na przyszły zwrot z inwestycji. Inwestowanie ma charakter promocyjny.

Wsparcie na podstawie **zasobów nierynkowych**:

Dotacje, czyli bezzwrotne formy pomocy finansowej, które przeznaczone są na określony cel pod określonymi warunkami wydatkowania i rozliczenia. Możemy spotkać się z dotacjami z budżetu państwa, agencji celowych, funduszy strukturalnych czy też prywatnych fundacji. W finansowaniu inicjatyw z zakresu przedsiębiorczości społecznej szczególną rolę odgrywają środki budżetu państwa oraz europejskie fundusze strukturalne.

ŹRÓDŁO	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA
Fundusze samorządowe	<ul style="list-style-type: none"> – dostępne w każdym miejscu w Polsce (samorządy terytorialne wszystkich szczebli ogłaszają konkursy na finansowanie projektów w trybie Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie), – otrzymanie środków nie wymaga posiadania dużego doświadczenia merytorycznego, – ograniczone kwotowo, zazwyczaj nie są to duże granty, – w trakcie aplikowania ważne są kwestie formalne, mniej merytoryczne, – za koszty niepodlegające finansowaniu często uznaje się koszty osobowe.
Fundusze rządowe	<ul style="list-style-type: none"> – środki w ramach konkursów w trybie Ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie przekazuje prawie każdy resort, – konkursy są ogólnopolskie, a środki są niewielkie – duża konkurencja (z wyjątkiem np. Funduszu Inicjatyw Obywatelskich), – rzadko znany jest plan ogłaszania konkursów (możliwości pojawiają się nieoczekiwanie), – mniejszy stopień skomplikowania niż w przypadku projektów europejskich.
Fundusze strukturalne	<ul style="list-style-type: none"> – możliwe jest kompleksowe finansowanie projektów (refundacji podlegają praktycznie wszystkie koszty związane z realizacją projektu), – największe kwotowo źródło finansowania w Polsce, a co za tym idzie najbardziej dostępne, – prowadzenie projektów finansowanych z funduszy strukturalnych wymaga zaplecza organizacyjnego, – nie jest to dobry pomysł na początek zbierania doświadczeń w zdobywaniu funduszy (projekty są skomplikowane pod względem zarządzania). finansują projekty wymagające małych kwot, – często wymagana jest współpraca międzynarodowa, – zazwyczaj proces prowadzenia i rozliczania projektu nie jest bardzo sformalizowany, – małe granty, ale wystarczające na początek fundacje
Źródła prywatne	<ul style="list-style-type: none"> – w zależności od fundacji istnieją bardzo szerokie możliwości wsparcia, – ten typ grantodawcy w większym stopniu koncentruje się na wartości merytorycznej projektu niż na procedurach, – każda instytucja prywatna określa własne kryteria i wymagania formalne, nie jest to reguła, ale zazwyczaj w ramach konkursów nie ma zbyt dużych kwot, – projekty finansowane z tych źródeł zazwyczaj są prostsze w zarządzaniu niż projekty europejskie.
Biznes – sponsoring	<ul style="list-style-type: none"> – środki w ramach sponsoringu przekazuje większość firm, istnieje więc duży zasób potencjalnych darczyńców, – skuteczna rozmowa ze sponsorem wymaga zidentyfikowania polityki firmy w tej sferze (priorytety wsparcia), – środki nie są rozdzielane w konkursach, relacje i wzajemne zobowiązania pomiędzy stronami regulują umowy sponsorskie

8. MARKETING MIX

Kompozycja marketingowa (ang. "marketing mix") - dosł. mieszanka marketingowa - zespół elementów (instrumentów) za pomocą których możemy oddziaływać na rynek.

Najbardziej popularna koncepcja kompozycji marketingowej to tzw. "4p" czyli z ang.: product, price, place, promotion.

1. product (produkt)

Mówiąc o produkcie omawiamy m.in: asortyment, jakość, markę, opakowanie, usługi. Współcześnie mówiąc o cechach produktu koncentrujemy się na potrzebach docelowych klientów, jakie produkt ma zaspokajać. W tym elemencie zawierają się działania wspierające produkt (gwarancja, pomoc techniczna, nazwa)

W każdym produkcie można wyróżnić pewne poziomy, składające się na cały produkt.

W literaturze można spotkać się z dwiema głównymi koncepcjami budowy produktu:

rdzeniu, in. istota produktu to sam produkt, jego cechy funkcjonalne oraz pewne rozwiązania techniczne,

produkt rzeczywisty to wszystko co ma wpływ na postrzeganie towaru (usługi) przez konsumenta. Składają się na to takie czynniki jak: marka, znak handlowy, model, materiał, cena, jakość, opakowanie, styl, a także wygląd i zachowanie personelu sprzedażowego

produkt poszerzony to korzyści dodatkowe dla konsumenta, takie jak: dostawa, gwarancja, reklamacje, części zapasowe, dostępność punktów usługowych, kredyt, instrukcja, instalacja czy naprawy itp.;

2. price (cena)

Cenę charakteryzuje się za pomocą: polityki cenowej, rabatów, warunków płatności

Cena to wyrażona w pieniądzu relacja między dwoma towarami.

W ujęciu marketingowym jest to zespół decyzji cenowych, mających na celu ustalenie ceny, akceptowanej przez nabywcę oraz przynoszącej zysk producentowi/sprzedawcy.

Cena jest jednym z elementów kompozycji marketingowej.

W krótkim okresie przedsiębiorstwo może oferować produkt poniżej ceny przynoszącej maksymalny zysk w danym przedziale czasowym, a nawet poniżej kosztów wytwarzania (dumping). Celem takiej strategii może być np. chęć zdobycia czy utrzymania pozycji rynkowej i oczekiwanie na długofalowe korzyści. Przykładowo częste jest stosowanie niższych cen na etapie wprowadzania na rynek nowego produktu z dóbr szybkozbywalnych dla zachęcenia potencjalnych nabywców do zakupu i wypróbowania nowego produktu, a dalej wytworzenia świadomości produktu i przywiązania do niego.

Przedsiębiorstwo może też z różnych względów różnicować ceny dla poszczególnych odbiorców.

3. place (strategia dystrybucji)

Omawia zarówno kanały dystrybucji jak rozwiązania logistyczne

Dystrybucja – obejmuje wszelkie czynności związane z pokonywaniem przestrzennych, czasowych, ilościowych i asortymentowych różnic występujących między sferą produkcji i sferą konsumpcji.

Odległość przestrzenna – wynika z faktu, że miejsca produkcji nie pokrywają się z miejscami konsumpcji. Aby zapewnić nabywcy możliwość zakupu w dogodnym dla niego miejscu, należy przy użyciu różnych środków transportu pokonać tę odległość i zaoferować produkt do sprzedaży w miejscu, w którym zamierza kupić klient.

Odległość czasowa – wynika z faktu istnienia różnic między czasem, w którym produkt jest wytworzony a czasem, w którym chce go nabyć konsument.

Różnice w czasie są pokonywane przez magazynowanie wytworzonych produktów, które następnie są oferowane nabywcy w oczekiwanym przez niego czasie.

Odległość asortymentowa – wynika z tego, że przedsiębiorstwa oferujące swoje produkty na rynku specjalizują się w wytwarzaniu niewielkiej ich liczby, natomiast konsument, dokonując zakupów, chce mieć możliwość wyboru i zakupu produktów pochodzących od różnych producentów.

Ilościowy wymiar odległości – pomiędzy sferą produkcji a sferą konsumpcji związany jest z tym, że produkty wytwarzane są z reguły w dużych ilościach, natomiast nabywca w celu zaspokojenia swoich potrzeb kupuje mniejsze ilości tego produktu. Aby spełnić wynikające z tego oczekiwania nabywców, a jednocześnie aby zapewnić producentom możliwość sprzedaży dużych

jednorodnych partii produktów, powstały przedsiębiorstwa handlu hurtowego, które zajmują się zakupem dużych partii towarów od producenta, a następnie ich odsprzedają punktom sprzedaży detalicznej, które z kolei oferują nabywcom ilości produktów zgodne z ich oczekiwaniami.

4. promotion (promocja)

Promocja osobista (zwana także czasami: sprzedażą osobistą) jest elementem składowym mixu promocyjnego w marketingu.

Jest to osobiste polecenie produktów lub usług przez określonego sprzedawcę (lub negocjatora, który pojawia się głównie na rynku produkcyjnym - związane jest to ze specyfiką tegoż rynku).

Funkcje **promocji osobistej** to:

- przekazywanie informacji o właściwościach produktu, warunkach zakupu, użytkowaniu, gwarancji itp.
- zbieranie informacji o nabywcy - jego potrzebach i oczekiwaniach
- nawiązywanie kontaktów z klientami
- przekonywanie klientów poprzez demonstrację produktów, wyjaśnianie wątpliwości, zmniejszanie ryzyka związanego z zakupem
- wytworzenie dobrego wizerunku przedsiębiorstwa /produktu w oczach klienta

promocja dodatkowa

(inaczej: promocja uzupełniająca, promocja sprzedaży), zaliczamy tu także: merchandising

Promocja dodatkowa (ang. sales promotion, zwana także promocją uzupełniająca lub promocją sprzedaży) to te wszystkie elementy promocji, które nie mieszczą się w ramach pozostałych elementów promotion mix. Możemy zatem wyróżnić tu:

- promocję konsumencką (skierowaną do konsumenta, ang. consumer promotion)
- obniżki cen
- bezpłatne próbki towarów
- kupony
- premie od zakupu (tj. dodawanie bezpłatnych upominków rzeczowych)
- znaczki handlowe (np. oferowane przez hipermarkety w okresie świątecznym naklejki z Mikołajami czy bałwankami są tego rodzaju promocją. Po zebraniu określonej ilości znaczków można liczyć na rabat czy nagrodę. Znaczki handlowe wykorzystywane są w programach lojalnościowych)
- konkursy, loterie, gry

- promocję wewnętrzną (skierowaną do własnego personelu, ang. staff promotion):
- system wynagrodzeń
- premie
- promocję adresowaną do pośredników (ang. dealer promotion):
- zmienna cena
- rabaty
- premie od sprzedaży (stosowane są zwłaszcza do produktów trudno zbywalnych, mają na celu motywowanie agentów i pośredników do zwiększenia przepływów w kanałach dystrybucji).

REKLAMA

Etapy oddziaływania reklamy

1. Tworzenie świadomości produktu, firmy lub marki.
2. Wzbudzanie zainteresowania produktem, firmą lub marką.
3. Wzbudzanie pożądania oferty.
4. Wywoływanie oczekiwanej reakcji (np. zakupu).

Korzyści z reklamy

1. Powszechna informacja o produkcie.
2. Finansowanie mediów działalności sportowej, kulturalnej.
3. Kształtowanie postaw społecznych.

Zagrożenia płynące z reklamy

1. Wprowadzenie w błąd odbiorcy.
2. Wzbudzanie nadmiernych potrzeb konsumpcyjnych.
3. Promocja zachowań społecznych i zwyczajów negatywnie wpływających na jednostkę.
4. Wyrabianie obojętności na przekaz społeczny.
5. Manipulacja odbiorcami przez użycie środków pozaracjonalnych, jak np. popęd seksualny, uzależnienie od papierosów i inne.

Funkcje reklamy

1. Informacyjna
2. Wspierania sprzedaży (przypominanie, nakłanianie)
3. Konkurencyjna
4. Manipulacyjna
5. Komplementarność
6. Zachęcająca
7. Przypominająca

PUBLIC RELATIONS

Public relations (PR) (z ang. publiczne relacje, kontakty z otoczeniem) – kształtowanie stosunków publicznie działającego podmiotu z jego otoczeniem. Celem działań public relations jest dbałość o dobry wizerunek, akceptację i życzliwość wobec działań danej osoby lub firmy.

9. Rachunek zysków i strat (ang. income statement)

zwany wcześniej rachunkiem wyników – jeden z podstawowych i obligatoryjnych elementów sprawozdania finansowego jednostki. Informuje jaka jest efektywność poszczególnych rodzajów działalności oraz jaki jest ogólny wynik finansowy przedsiębiorstwa.

Rachunek zysków i strat ukazuje zdolność firmy do generowania zysków i samofinansowania, prezentuje strumienie pieniężne. Sprawozdanie to polega na zestawieniu strumieni przychodów uzyskanych w jednostce ze sprzedaży wyrobów i usług bądź towarów w ramach prowadzonej działalności handlowej oraz przychodów uzyskanych z przeprowadzenia operacji finansowych i kosztów tej działalności.

Ogólna postać i budowa rachunku zysków i strat

+	Przychody ze sprzedaży netto
-	Koszty wytworzenia sprzedanych wyrobów
=	Zysk/strata na sprzedaży (brutto)
-	Koszty ogólne zarządu
-	Koszty sprzedaży
=	Zysk/strata na sprzedaży (netto)
+	Pozostałe przychody operacyjne
-	Pozostałe koszty operacyjne
=	Zysk/strata na działalności operacyjnej
+	Przychody finansowe
-	Koszty finansowe
=	Zysk/strata na działalności gospodarczej
+	Zyski nadzwyczajne
-	Straty nadzwyczajne
=	Zysk/strata brutto
-	Podatek dochodowy
=	Zysk/strata netto

Dz.U.2001.79.855
2011.07.01 zm.Dz.U.2011.112.654art. 131

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 1989 r.

Prawo o stowarzyszeniach.

(tekst jednolity)

W celu stworzenia warunków do pełnej realizacji gwarantowanej przepisami Konstytucji wolności zrzeszania się zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych, umożliwienia obywatelom równego, bez względu na przekonania, prawa czynnego uczestniczenia w życiu publicznym i wyrażania zróżnicowanych poglądów oraz realizacji indywidualnych zainteresowań, a także uwzględniając tradycje i powszechnie uznawany dorobek ruchu stowarzyszeniowego, stanowi się, co następuje:

Rozdział I Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Obywatele polscy realizują prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach, zgodnie z przepisami Konstytucji oraz porządkiem prawnym określonym w ustawach.

2. Prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach może podlegać ograniczeniom przewidzianym jedynie przez ustawy, niezbędnym do zapewnienia interesów bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego oraz ochrony zdrowia lub moralności publicznej albo ochrony praw i wolności innych osób.

3. Stowarzyszenia mają prawo wypowiedania się w sprawach publicznych.

Art. 2. 1. Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.

2. Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności.

3. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

Art. 3. 1. Prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawionym praw publicznych.

2. Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą należeć do stowarzyszeń i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych.

3. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do stowarzyszeń według zasad określonych w ich statutach, bez prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz stowarzyszenia. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna stowarzyszenia zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki.

Art. 4. 1. Cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą zrzeszać się w stowarzyszeniach, zgodnie z przepisami obowiązującymi obywateli polskich.

2. Cudzoziemcy niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą wstępować do stowarzyszeń, których statuty przewidują taką możliwość.

Art. 5. 1. Stowarzyszenia międzynarodowe mogą być tworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według zasad określonych w ustawie.

2. Stowarzyszenia mogą należeć do organizacji międzynarodowych na warunkach określonych w ich statutach, jeżeli nie narusza to zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 6. 1. Tworzenie stowarzyszeń przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa ich członków wobec władz stowarzyszenia jest zakazane.

2. Nikogo nie wolno zmuszać do udziału w stowarzyszeniu lub ograniczać jego prawa do wystąpienia ze stowarzyszenia. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do stowarzyszenia albo pozostawania poza nim.

Art. 7. 1. Przepisom ustawy nie podlegają:

- 1) organizacje społeczne działające na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną,
- 2) kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne,
- 3) organizacje religijne, których sytuacja prawna jest uregulowana ustawami o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, działające w obrębie tych kościołów i związków,
- 4) komitety wyborcze utworzone w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego lub wyborami do organów samorządu terytorialnego,
- 5) partie polityczne.

2. Do organizacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, w sprawach nieuregulowanych odrębnie stosuje się przepisy ustawy.

Art. 8. 1. Stowarzyszenie podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, o ile przepis ustawy nie stanowi inaczej.

2.-4. (skreślone).

5. Nadzór nad działalnością stowarzyszeń należy do:

- 1) wojewody właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia - w zakresie nadzoru nad działalnością stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego,
- 2) starosty właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia - w zakresie nadzoru nad innymi niż wymienione w pkt 1 stowarzyszeniami

- zwanych dalej "organami nadzorującymi".

6. Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień prokuratora wynikających z innych ustaw.

Rozdział 2

Tworzenie stowarzyszeń

Art. 9. Osoby w liczbie co najmniej piętnastu, pragnące założyć stowarzyszenie, uchwalają statut stowarzyszenia i wybierają komitet założycielski.

Art. 10. 1. Statut stowarzyszenia określa w szczególności:

- 1) nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji,
- 2) teren działania i siedzibę stowarzyszenia,
- 3) cele i sposoby ich realizacji,
- 4) sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków,
- 5) władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje,
- 6) sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał,
- 7) sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich,
- 8) zasady dokonywania zmian statutu,
- 9) sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

2. Stowarzyszenie, które zamierza tworzyć terenowe jednostki organizacyjne, jest obowiązane określić w statucie strukturę organizacyjną i zasady tworzenia tych jednostek.

3. Osoba prawna może być jedynie wspierającym członkiem stowarzyszenia.

Art. 11. 1. Najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków. W sprawach, w których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków.

2. Statut może przewidywać zamiast walnego zebrania członków zebranie delegatów lub zastąpienie walnego zebrania członków zebraniem delegatów, jeżeli liczba członków przekroczy określoną w statucie wielkość. W takich przypadkach statut określa zasady wyboru delegatów i czas trwania ich kadencji.

3. Stowarzyszenie jest obowiązane posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej.

Art. 12. Komitet założycielski składa do sądu rejestrowego wniosek o rejestrację wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokół z wyboru komitetu założycielskiego, a także informację o adresie tymczasowej siedziby stowarzyszenia.

Art. 13. 1. Wniosek o zarejestrowanie stowarzyszenia sąd rejestrowy rozpoznaje niezwłocznie, a rozstrzygnięcie powinno nastąpić nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

2. Sąd rejestrowy doręcza organowi nadzorującemu odpis wniosku o rejestrację wraz z załącznikami wymienionymi w art. 12. Organ ten ma prawo wypowiedzieć się w sprawie wniosku w terminie 14 dni licząc od dnia jego doręczenia, a także przystąpić, za zgodą sądu, do postępowania jako zainteresowany.

Art. 14. Sąd rejestrowy odmawia zarejestrowania stowarzyszenia, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w ustawie.

Art. 15. 1. Sąd rejestrowy przed wydaniem postanowienia o zarejestrowaniu stowarzyszenia, jeżeli uzna za niezbędne dokonanie dodatkowych ustaleń, wyznacza w tym celu posiedzenie wyjaśniające.

2. Na posiedzenie wyjaśniające sąd rejestrowy wzywa uczestników postępowania.

Art. 16. Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o zarejestrowaniu stowarzyszenia po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.

Art. 17. 1. Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

1a. Terenowa jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 10 ust. 2, może uzyskać osobowość prawną, jeżeli statut stowarzyszenia to przewiduje.

2. (skreślony).

3. O wpisaniu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego sąd rejestrowy zawiadamia założycieli oraz organ nadzorujący, przesyłając jednocześnie temu organowi statut.

4. Postępowanie w sprawach o wpis stowarzyszenia do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej do Krajowego Rejestru Sądowego jest wolne od opłat sądowych.

Art. 18. (skreślony).

Art. 19. (skreślony).

Art. 20. 1. Zarząd terenowej jednostki organizacyjnej stowarzyszenia jest obowiązany, w terminie 14 dni od chwili jej powołania, zawiadomić o tym organ nadzorujący właściwy ze względu na siedzibę tej jednostki, podając skład zarządu i adres siedziby jednostki, oraz doręczyć statut stowarzyszenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zmian w składzie zarządu i adresie siedziby terenowej jednostki organizacyjnej stowarzyszenia oraz w statucie stowarzyszenia.

Art. 21. Zarząd stowarzyszenia ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić sąd rejestrowy o zmianie statutu. W sprawie wpisania do rejestru zmiany statutu stowarzyszenia stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla rejestracji stowarzyszenia.

Art. 22. 1. Stowarzyszenia w liczbie co najmniej trzech mogą założyć związek stowarzyszeń. Założycielami i członkami związku mogą być także inne osoby prawne, z tym że osoby prawne mające cele zarobkowe mogą być członkami wspierającymi.

2. Do związków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.

Art. 23. (skreślony).

Art. 24. (skreślony).

Rozdział 3 Nadzór nad stowarzyszeniami

Art. 25. Organ nadzorujący ma prawo:

- 1) żądać dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów),
- 2) (skreślony),
- 3) żądać od władz stowarzyszenia niezbędnych wyjaśnień.

Art. 26. W razie niezastosowania się stowarzyszenia do wymagań określonych w art. 25, sąd na wniosek organu nadzorującego może nałożyć grzywnę w wysokości jednorazowo nie wyższej niż 5.000 zł. Od grzywny można zwolnić, jeżeli po jej wymierzeniu stowarzyszenie niezwłocznie zastosuje się do wymagań organu nadzorującego. Stowarzyszenie, w terminie 7 dni, może wystąpić do sądu o zwolnienie od grzywny.

Art. 27. Organem nadzorującym terenową jednostkę organizacyjną stowarzyszenia jest organ określony w art. 8 ust. 5, właściwy ze względu na siedzibę tej jednostki.

Art. 28. W razie stwierdzenia, że działalność stowarzyszenia jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu w sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2, organ nadzorujący, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może wystąpić o ich usunięcie w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia, wystąpić do sądu o zastosowanie środka określonego w art. 29.

Art. 29. 1. Sąd, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może:

- 1) udzielić upomnienia władzom stowarzyszenia,
- 2) uchylić niezgodną z prawem lub statutem uchwałę stowarzyszenia,
- 3) rozwiązać stowarzyszenie, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem.

2. Sąd rozpoznając wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może na wniosek lub z własnej inicjatywy wydać zarządzenie tymczasowe o zawieszeniu w czynnościach zarządu stowarzyszenia, wyznaczając przedstawiciela do prowadzenia bieżących spraw stowarzyszenia.

3. Rozpoznając wniosek o rozwiązanie stowarzyszenia, sąd może zobowiązać władze stowarzyszenia do usunięcia

nieprawidłowości w określonym terminie i zawiesić postępowanie. W razie bezskutecznego upływu terminu, sąd, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, podejmie zawieszono postępowanie.

Art. 30. 1. Jeżeli stowarzyszenie nie posiada zarządu zdolnego do działań prawnych, sąd, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, ustanawia dla niego kuratora.

2. Kurator jest obowiązany do zwołania w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy walnego zebrania członków (zebrania delegatów) stowarzyszenia w celu wyboru zarządu. Do czasu wyboru zarządu, kurator reprezentuje stowarzyszenie w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia.

3. Wynagrodzenie kuratora pokrywa się z majątku stowarzyszenia.

Art. 31. Na wniosek organu nadzorującego sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu stowarzyszenia, w razie gdy:

- 1) liczba członków stowarzyszenia zmniejszyła się poniżej liczby członków wymaganych do jego założenia,
- 2) stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok.

Art. 32. Wnioski, o których mowa w art. 29 ust. 1 i art. 31, sąd rozpoznaje na rozprawie w postępowaniu nieprocesowym - rejestrowym.

Rozdział 4 Majątek stowarzyszenia

Art. 33. 1. Majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej.

2. Stowarzyszenie, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej.

Art. 34. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Art. 35. Stowarzyszenie może otrzymywać dotację według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Rozdział 5 Likwidacja stowarzyszeń

Art. 36. 1. W razie rozwiązania się stowarzyszenia na podstawie własnej uchwały, likwidatorami stowarzyszenia są członkowie jego zarządu, jeżeli statut lub, w razie braku odpowiednich postanowień statutu, uchwała ostatniego walnego zebrania członków (zebrania delegatów) tego stowarzyszenia nie stanowi inaczej.

2. W razie rozwiązania stowarzyszenia przez sąd, zarządza on jego likwidację, wyznaczając likwidatora.

Art. 37. 1. Obowiązkiem likwidatora jest przeprowadzenie likwidacji w możliwie najkrótszym czasie, w sposób zabezpieczający majątek likwidowanego stowarzyszenia przed nieuzasadnionym uszczupleniem.

2. Likwidator w szczególności powinien:

- 1) zawiadomić sąd o wszczęciu likwidacji i wyznaczeniu likwidatora, z podaniem swego nazwiska, imienia i miejsca zamieszkania, jeżeli nie zachodzą warunki określone w art. 36 ust. 2,
- 2) dokonywać czynności prawnych niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, podając do publicznej wiadomości o wszczęciu postępowania likwidacyjnego,
- 3) po zakończeniu likwidacji zgłosić sądowi wniosek o wykreślenie stowarzyszenia z Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Jeżeli likwidacja nie zostanie zakończona w ciągu roku od dnia jej zarządzenia, likwidatorzy przedstawiają przyczyny opóźnienia sądowi, który w razie uznania opóźnienia za usprawiedliwione przedłuża termin likwidacji lub zarządza zmianę likwidatorów.

Art. 38. Majątek zlikwidowanego stowarzyszenia przeznaczony jest na cel określony w statucie lub w uchwale walnego zebrania członków (zebrania delegatów) o likwidacji stowarzyszenia. W razie braku postanowienia statutu lub

uchwały w tej sprawie, sąd orzeka o przeznaczeniu majątku na określony cel społeczny.

Art. 39. Koszty likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanego stowarzyszenia.

Rozdział 6 Stowarzyszenia zwykłe

Art. 40. 1. Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej.

2. Osoby w liczbie co najmniej trzech, pragnące założyć stowarzyszenie zwykłe, uchwalają regulamin działalności, określając w szczególności jego nazwę, cel, teren i środki działania, siedzibę oraz przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie.

3. O utworzeniu stowarzyszenia zwykłego jego założyciele informują na piśmie właściwy, ze względu na przyszłą siedzibę stowarzyszenia, organ nadzorujący, podając dane, o których mowa w ust. 2.

Art. 41. 1. Sąd rejestrowy, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może zakazać założenia stowarzyszenia zwykłego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w art. 16. Art. 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli w ciągu 30 dni od dnia uzyskania informacji o założeniu stowarzyszenia zwykłego nie zakazano jego działalności, może ono rozpocząć działalność.

Art. 42. 1. Stowarzyszenie zwykłe nie może:

- 1) powoływać terenowych jednostek organizacyjnych,
- 2) łączyć się w związki stowarzyszeń,
- 3) zrzeszać osób prawnych,
- 4) prowadzić działalności gospodarczej,
- 5) przyjmować darowizn, spadków i zapisów oraz otrzymywać dotacji, a także korzystać z ofiarności publicznej.

2. Stowarzyszenie zwykłe uzyskuje środki na swoją działalność ze składek członkowskich.

Art. 43. W sprawach nieuregulowanych odmiennie w tym rozdziale do stowarzyszenia zwykłego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy, z tym że:

- 1) nie stosuje się przepisów art. 9-13, art. 14 ust. 1, art. 17, art. 20, art. 22-24, art. 27, art. 30 i art. 31 pkt 2,
- 2) ilekroć w ustawie jest mowa o statucie, należy przez to rozumieć regulamin stowarzyszenia zwykłego.

Rozdział 7 Przepisy szczególne, zmiana przepisów obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 44. 1. Ograniczenia we wstępowaniu żołnierzy w czynnej służbie wojskowej i junaków odbywających zasadniczą służbę w obronie cywilnej oraz funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej do stowarzyszeń, a także uczestniczeniu w ich działalności, określają odrębne ustawy.

2. Działalność stowarzyszeń na terenach i w obiektach znajdujących się w zarządzie lub użytkowaniu organów wojskowych albo resortu spraw wewnętrznych wymaga zezwolenia, odpowiednio, Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych albo organów przez nich określonych.

Art. 45. Osoby pragnące założyć stowarzyszenie prowadzące działalność bezpośrednio związaną z obronnością albo bezpieczeństwem państwa lub ochroną porządku publicznego są obowiązane uzgodnić zakres tej działalności, odpowiednio, z Ministrem Obrony Narodowej lub Ministrem Spraw Wewnętrznych albo organami przez nich określonymi.

Art. 46. (skreślony).

Art. 47. W ustawie z dnia 29 marca 1962 r. o zgromadzeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 89, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1982 r. Nr 14, poz. 113 i z 1985 r. Nr 36, poz. 167) w art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Do odbycia zebrania założycielskiego w celu założenia stowarzyszenia jest wymagane zawiadomienie organu administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach społeczno-administracyjnych stopnia wojewódzkiego."

Art. 48. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U.

z 1988 r. Nr 30, poz. 207) w art. 154 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

"2. Junacy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej mogą wstępować do organizacji i stowarzyszeń lub brać czynny udział w pracach organizacji i stowarzyszeń, do których należeli przed powołaniem do służby, tylko za zgodą komendantów oddziałów obrony cywilnej."

Art. 49. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i Nr 47, poz. 282, z 1979 r. Nr 15, poz. 97 oraz z 1983 r. Nr 16, poz. 78) art. 33 otrzymuje brzmienie:

"Art. 33. Żołnierz zawodowy może należeć do organizacji lub stowarzyszeń krajowych działających poza wojskiem, a także do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych lub międzynarodowych, za zezwoleniem Ministra Obrony Narodowej lub organów wojskowych przez niego określonych."

Art. 50. W ustawie z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 22, poz. 128 i z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 51. 1. Do czasu odrębnego uregulowania statusu prawnego związków wyznaniowych oraz zakonów i kongregacji duchownych, do których miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 45, poz. 335, z 1950 r. Nr 44, poz. 401 i Nr 53, poz. 489, z 1964 r. Nr 41, poz. 276 oraz z 1985 r. Nr 36, poz. 167), stosuje się wobec nich przepisy tego rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do nowo powstających związków wyznaniowych oraz zakonów i kongregacji duchownych.

Art. 52. 1. Działające w dniu wejścia ustawy w życie stowarzyszenia zarejestrowane i stowarzyszenia wyższej użyteczności stają się stowarzyszeniami w rozumieniu jej przepisów. Statuty tych stowarzyszeń, stanowiące podstawę ich działania, zachowują moc z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Tracą moc postanowienia statutów stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, sprzeczne z przepisami ustawy.

Art. 53. (skreślony).

Art. 54. 1. Organy nadzorujące, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie, przekażą sądom rejestrowym rejestry stowarzyszeń i związków stowarzyszeń, prowadzone dotychczas przez terenowe organy administracji państwowej, dotyczące istniejących na terenie województwa stowarzyszeń zarejestrowanych, oraz ich statuty.

2. Organy dotychczasowo właściwe w sprawach stowarzyszeń zwykłych przekażą organowi nadzorującemu dokumentację tych stowarzyszeń w terminie określonym w ust. 1.

Art. 55. 1. W sprawach uregulowanych niniejszą ustawą, niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Postępowanie likwidacyjne stowarzyszeń wszczęte przed dniem wejścia ustawy w życie prowadzi się na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 56. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 94, poz. 808, z 1946 r. Nr 4, poz. 30, z 1949 r. Nr 41, poz. 293 i Nr 45, poz. 335, z 1950 r. Nr 44, poz. 401 i Nr 53, poz. 489, z 1964 r. Nr 41, poz. 276 oraz z 1985 r. Nr 36, poz. 167), z zastrzeżeniem art. 51 niniejszej ustawy,
- 2) dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o zmianie niektórych przepisów prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 45, poz. 335), z wyjątkiem art. 2 ust. 2 lit. a) i c).

Art. 57. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

LGD STOWARZYSZENIE „DZIEDZICTWO I ROZWÓJ”

ul. Wojska Polskiego 80A
26-700 Zwoleń

tel./fax 48 676 20 29
e-mail: stowarzyszeniedir@o2.pl

www.dir.zwolen.com